

„Chlieb každodenný...“

Suspírium: „Bol som mladý a zostarol som, no spravodlivého som nevidel opusteného ani jeho potomstvo žobrať o chlieb.“ (Ž 37,25) Amen.

Pieseň: Žalm č. 78. 1. verš: „Počúvaj, ľud môj, tebe daný zákon...“

Pozdrav: „Ten, čo kráča podľa spravodlivosti a hovorí úprimne, [...] ten bude bývať na výšinách, skalná pevnosť bude jeho útočiskom, dostane svoj chlieb a ustavične bude mať vodu.“ (Iz 33,15a-16) Amen.

Suma evanjelia je zapísaná vo Svätom Písme ako ju čítame v Liste Židom v 13. kapitole v piatom a v šiestom verši takto: „buďte spokojní s tým, čo máte. Veď Boh povedal: Nezanechám ťa, ani ťa neopustím. Preto smelo môžeme hovoriť: Pán mi pomáha, nebudem sa báť. Čože mi môže urobiť človek?“ (Žid 13,5b-6) Amen. **Prosím, zaujmite si svoje miesta.**

Pieseň: Žalm č. 78. 5-9. verše: „Pán dával pokrm vo svojej štedrosti...“

Vzdych: „Hospodin ho nato oslovil: „Odíď odtiaľto, obráť sa na východ a ukry sa pri potoku Kerít, ktorý je východne od Jordánu. Z potoka budeš piť a krkavcom som prikázal, aby ťa tam živili.“ [...] Krkavce mu prinášali ráno i večer chlieb a mäso a z potoka pil.“ (IKr 17,3-4.6) Amen.

Lekcia: IV. Kniha Mojžišova 11. kapitola 1-14. veršov: „*Ľud sa začal pred Hospodinom žalovať, že sa mu zle vodí. Hospodin to počul a veľmi sa rozhneval. Vzplanul proti nim Hospodinov oheň a spálil okraj tábora. Vtedy ľud volal k Mojžišovi o pomoc. Keď sa Mojžiš pomodlil k Hospodinovi, oheň zhasol. Preto pomenovali to miesto Tabera, lebo Hospodinov oheň vzplanul proti nim. Naničhodníkov uprostred nich sa zmocnili silné chúfky. Aj Izraeliti začali znova bedákať a vraveli: „Kto nás nasýti mäsom? Spomíname si na ryby, čo sme oddávna jedávali v Egypte, na uhorky, dyne, pór, cibuľu a cesnak. Sme už celkom vychudnutí a nič iné nevidíme, iba mannu.“ Manna bola ako koriandrové semeno a podobala sa bdéliovej živici. Ľudia chodili a zbierali ju, mleli na mlynčeku alebo tlkli v mažiari. Varili ju v hrnci alebo z nej piekli osúchy, ktoré mali chuť koláčov s olejom. Keď za noci padala rosa na tábor, padala aj manna. Mojžiš počul, že ľud narieka, každý pri vchode do svojho stanu, rod vedľa rodu. Hospodin sa veľmi rozhneval. Ani Mojžišovi sa to nepáčilo a vyčítal Hospodinovi: „Prečo tak zle zaobchádzaš so svojím služobníkom? Prečo som u teba nenašiel priazeň, že si na mňa uvalil všetku ťarchu tohto ľudu? Či som ja splodil všetok tento ľud? Či som ho ja porodil, že mi vravíš: „Nes ho vo svojom náručí, ako dojka nosieva nemluvoňa, do krajiny, ktorú som prísahou slúbil ich*

otcom.' Kde mám vziať mäso pre všetok ľud? Plačú a volajú ku mne: „Daj nám mäso! Chceme sa najesť.' Ja sám neunesiem ťarchu tohto ľudu. Je pre mňa príťažká.“

Modlitba: Štedrý Otče náš v Ježišovi Kristovi! Ďakujeme Ti, že Ty hladných nakrímiš, smädných napojíš a nahých odievaš. Na tejto zemi Ty si skutočný diakon, Ktorý každému štedro udeľuješ podľa Tvojej prozreteľnosti a rady to, čo jeho dušu osoží. Nás taktiež voláš do tejto služby ako Mojžiša, lebo kto mnoho vzal, musí mnoho rozdávať. Dnes Ťa prosíme o Tvoj ľud, aby dúfal ako dieťa, aby uveril v Teba ako verné stádo, aby sa spoliehal len na Teba. Ty si v daroch bohatý, preto nemeškaj a príď! Vyučuj nás Tvojím slovom sám. Príď telá naše posvätiť za svoj chrám. Ty sa k nám hlás, lebo my sme vždy plný hnevu, vzplanutia, sme zblúdení, len žalujeme, ale keď nás budeš viesť Ty sám, Záchranca a Pastier nebeský, na ceste pravej a jedinej, budeme žiť! Vyznávame Ti, nie sme zbor dokonalý, len blahoslavení huf malých. Prosíme, vyslobod' nás z pokušení, aby sme nevzdorovali Tvojej láske, a chceli sa vrátiť do otroctva, do Egypta, kde nám bolo príjemné. Nauč nás svojej slobode, ktorá je v Kristovi daná, aby sme boli očistení jedine Jeho krvou a Jeho službou. Takto nás ved' a požehnaj naše zhromaždenie v mene nášho Spasiteľa, Ježiša Krista, Ktorý žije a kraľuje na veky vekov. Amen. **Prosím, zaujmite si svoje miesta**

Pieseň: Chválospev č. 577: „Šťastný je, kto z celej duše...“

Vzdych: Ježiš hovorí: „Chlieb náš každodenný daj nám dnes...“ (Mt 6,11) Amen.

Biblický text: Evanjelium podľa Jána 6. kapitola 32-34.verše: „*Ježiš im povedal: „Amen, amen, hovorím vám: Nie Mojžiš vám dal chlieb z neba, ale môj Otec vám dáva ten pravý chlieb z neba, pretože Boží chlieb je ten, čo zostupuje z neba a dáva svetú život. Oni mu povedali: „Pane, vždy nám dávaj tento chlieb!“*

Toľko slov Písma Svätého.

Milí bratia a milé sestry, slávnostné kresťanské zhromaždenie v Pánu Ježišovi! V dnešnej biblickej stati sa stáva Boží ľud vlašným. Ľudu vyvedeného z Egypta sa nepáčia dary Božie. V púšti zrazu prekypuje zlosť, nevraživosť, lebo sa im zle vodí. Sú ochotní vyrieknuť i to najhoršie: „Nechajme to tak, nemá to zmysel! To vôbec nepomôže!“ Ich zmýšľanie je ako kamienok v topánke, bráni priamej chôdzi. Rozhodli sa a volajú po minulosti: „Naspäť do pohodlia. Naspäť do otroctva.“ Naspäť, kde ma obslúžia. Naspäť, kde niet zodpovednosti a vernosti

voči Hospodinovi. Kde nemusím pestovať *uhorky, dyne, pór, cibuľu a cesnak*, všetko je na mojom stole. Kde je húp rýb v rieke Níl. Kde nemusím pestovať hlavne vzťah, Ktorý inicioval môj Vysloboditeľ. Milý bratia a drahé sestry! Tento ľud sa nenaučil s plačom suchý chlieb jesť. Nevedia, čo je to bez Boha. Sú pustovníci a zrazu zabúdajú na mocné Božie činy, na vyvedenie z Egypta a zaujíma ich len dnešok a to, že čím môžu svoj hlad a smäd utíšiť. Neutícha zloba, neutícha nenávisť a neutícha zlosť. Nevedia, že sú nehodní, a predsa hodujú. Nevedia, že sú povolání, a keď proti ich zlosti, vzplanul Boží hnev, ihneď volajú na Mojžiša, ktorý sa za nich pomodlí. Prímluvna modlitba je symbolom toho, že všetko musí zariadiť samotný Mojžiš. Okraj tábora je spálený. Hospodinov plameň zasiahol, ale všetko, náš vzťah s Hospodinom nech vyriadi Mojžiš. Tento ľud si rozpráva podľa chuti, a nevidí nič iné iba mannu. *„Manna bola ako koriandrové semeno a podobala sa bdéliovej živici. Ľudia chodili a zbierali ju, mleli na mlynčeku alebo tlkli v mažiari. Varili ju v hrnci alebo z nej piekli osúchy, ktoré mali chuť koláčov s olejom. Keď za noci padala rosa na tábor, padala aj manna.“* Manna Boží dar v živote vyvedeného ľudu z Egypta. Chlieb živí život, ale nie je samotným životom. Aby si človek mohol tento chlieb zabezpečiť, dostať do daru, musí mať živý vzťah s Hospodinom. Manna, pravý pokrm. Stačí k životu pre ľud Boží, lebo tento pokrm pochádza od Otca. Boží hnev vzplanul, ale vzápätí znova obdaruje tých, ktorí patria JEMU. Boh vždy hľadá hynúcich. Hospodin vždy odpovie na modlitbu vyvoleného. Zarosí prostredie svojím darom. Nielen zavláhuje, ale aj napája vlastných. Taký je Boh. Bedákajúceho pustovníka nenechá napospas vlastného života. On je náklonný. On mannu zo svojho stola dáva jesť vlastnému ľudu. Nenásytí ľud si musí uvedomiť, že Boh lačných a žíznivých napája ako Otec starostlivý dušiam pokrm dáva. Stačí nám to, čo nám Boh pripravil, alebo aj my sme nenásytí a chceme stále viac a viac? Potrebujeme skutočne to, čo Boh nám pripravil? Príliš sme chudobní na to, aby sme si uvedomili, že vo vlastných váhaniach sme nervózni.

Máme mdlé a biedne srdce, a nikdy nevieme Bohu povedať, že Jeho vládnutie nad nami je to pravé, reálne, pravdy- a milosti vrúce. Čo nám pripravil náš Boh? *„To, čo ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo a čo ani do ľudského srdca nevstúpilo, to pripravil Boh tým, čo ho milujú.“* (IK 2,9) O tom pojednáva náš Spasiteľ potom, ako sám nasýtil zástup. Tento starozákonný príbeh rozvíja jeho rozpravu po štedrosti Božej lásky. Tak ako mannu na púšti, podobne ako chlieb, ktorý jedli na hore, je znamením pravého pokrmu, veď pochádza od Darcu každého dobrého údelu. Ježiš však poukazuje na starostlivosť Otca. Na to, že Hospodin zástupov, od minulosti k prítomnosti, od Mojžiša až po jeho osobu, od otcov až po dnešnú generáciu privádza a združuje vlastných. Nikoho nevie a ani nechce odmietnuť. Nikomu nevie povedať nie, lebo toto všetko koná Otec nášho Spasiteľa Ježiša Krista. Boh, môj Otec. Takto predkladá Ježiš osobu Všemohúceho pred ľud Boží. Chlieb z neba nepochádza od človeka, nie je to nič od Mojžiša a skrze Mojžiša, nie je to nič minulého, zastaralého, nepatrného, a netýka sa to len našich otcov, je to od môjho Otca, Ktorý ho dáva v každodennej prítomnosti, a to nám, teda poslucháčom dáva. Či veríš tomu, drahý brat a milá sestra? Že Tvoj Hospodin v Ježišovi Kristovi je štedrý Pán? Čo daruje? Chlieb z neba, až trikrát sa opakuje tento výraz. Manna je chlieb z neba, ale nie je pravá. Ona je znamenie a ohlasuje pravý chlieb, ktorý napojí a dáva večný život. Ako v piesni nachádzame: *„Si chlieb života. Ježišu náš milý, príď k našim dušiam, vlej do nich dosť sily. A Tvoje telo, za nás lámané, pamiatkou lásky nech vždy zostane, že si v bolestiach bol ukrižovaný – otvoril takto hriешným rajske brány, kam všetkých verných spolu pozývaš,...*“ (RS 518. 3. verš) Je to očarujúce a prekrásne, ako Ježiš vykladá o vlastnom Otcovi, a pritom volá k sebe ľud, zástup, Božích vyvolených. Mojžiš sám vzlyká pri hneve. Mojžiš sám je v rozpakoch pri bedákaní. Mojžiš sám sa bojí tohto nahnevaného davu, ale Boh v Ježišovi Kristovi je suverénny a s rosou zabezpečí to, čo je potrebné pre ľud. Aj v našich životoch, môže prísť táto rosa. Rosa, ktorá zavlažovala v to ráno, kedy sa ozval anjelov hlas: *„Niet ho tu, lebo bol*

vzkriesený ako povedal.“ (Mt 28,6) Rosa toho rána. Chlieb života toho rána. Manna nebeská, ktorá pochádza od mocného Hospodina a napája nie ku každodennému životu, ale k večnému životu. Boh a Jeho láska je jednoznačná a neustále priebežná. Nezávisí od času, od miesta a od priestoru. Boh len dáva, dáva a dáva, a to koná neobyčajným spôsobom. Hospodin skrze Ježiša Krista napája každého človeka a napĺňa jeho potreby nie chlebom, nie mannou, ale chlebom života. Tú potrebu takou vernosťou zaobstará, aby človek po ničom inom netúžil, len potom, čo je Božím darom. Tento život už nielen biologický život, to už nie je vegetácia, jarná výdatnosť, alebo jesenný zber, ale život úzko spätý s Hospodinom, Darcom a Prameňom života. Tu už nezaváži iba manna, každodenný chlieb na stole, ale On, Živiteľ a Vykupiteľ našich životov, drahý Kristus. Slávnostný dôraz Ježiša Krista: Amen, amen hovorím Vám, nás veľmi pekne varuje od toho, aby sme nemysleli iba na to, čo je pozemské, nekládli dôraz v našich životoch, na vlastné potreby, alebo na Darcu každého dobrého údelu. Pre veľa ľudí, ich Bohom je brucho. (viď Fil 3,19) Častokrát vyznie tendencia, že to je málo. Je toho tak málo, čo dáva Boh. Mohol by darovať aj viac. Mäso, a podobné veci, ktoré nám tak chýbajú. Vždy a všetko nám bude málo, ak nespoznáme chlieb života. Našou modlitbou nech je to, o čo žiadali ľudia, ktorý videli Ježišovo znamenie, Ktorý dobrorečil a tak lámal. Táto prosba: „*Pane, vždy nám dávaj tento chlieb!*“, znamená sústavnú prítomnosť Ježiša Krista v našich životoch. Táto prosba nás učí modliť sa a prijať Božie dary. Táto prosba nás učí prijať Ježišovu službu. Táto prosba nás učí lámať chlieb a vidieť pritom lámané telo Ježiša na Golgote, na dreve kríža. Táto prosba nech je navždy živá na našich perách, aby sme vedeli, že kto je Darcom a Živiteľom našej každodennosti. Je to prosba, ktorú odriekla aj samaritánka, ale aj Boží ľud, lebo vedeli, že bez Ježiša nič nezmôžu. Amen.

Modlitba: „Budem k nim zhovievavý, ako je zhovievavý otec k synovi, ktorý mu slúžil.“ (Mal 3,17)

„Pokoroval Ťa, dal ti hladovať, potom Ťa sýtil mannou, ktorú si nepoznal a nepoznali ju ani tvoji otcovia, aby Ťa poučil, že človek nežije len samým chlebom, ale všetkým, čo vychádza z Hospodinových úst. Za tých štyridsať rokov sa ti odev nezodral ani noha ti neopuchla. Uznaj teda, že ako človek vychováva svojho syna, tak Hospodin, tvoj Boh, vychováva teba.“ (VMojž 8,3-5)

„V istú sobotu prechádzal cez obilné pole. Jeho učeníci trhali klasy, rukami si mrvili zrno a jedli. Niektorí z farizejov proti tomu namietali: „Prečo robíte v sobotu to, čo nie je dovolené?“ Ježiš im odpovedal: „Či ste nečítali, čo urobil Dávid, keď bol hladný on i tí, čo boli s ním? Ako vošiel do Božieho domu, vzal a jedol predkladané chleby. A dal z nich aj svojej družine, hoci ich nesmel jesť nikto, iba kňazi.“ A dodal: „Syn človeka je pánom soboty.“ (Lk 6,1-5)

„Keď už čas značne pokročil, pristúpili k nemu jeho učeníci a povedali: „Toto je pusté miesto a je už veľa hodín. Rozpusť ľudí, aby sa rozišli po okolitých osadách a dedinách a nakúpili si nejaké jedlo.“ Ale on im povedal: „Vy im dajte jesť!“ Opýtali sa ho: „Máme ísť nakúpiť chlieb za dvesto denárov a dať ľuďom jesť?“ On sa ich však opýtal: „Koľko máte chlebov? Choďte sa pozrieť!“ Keď to zistili, povedali: „Päť chlebov a dve ryby.“ Prikázal im, aby všetkých usadili po skupinách na zelenú trávu. Posadali si v skupinách po sto a po päťdesiat. Potom vzal tých päť chlebov a dve ryby, pozdvihol zrak k nebu, dobrorečil, lámal chleby a podával učeníkom, aby ich rozdávali ľuďom.“ (Mk 6,35-41)

„Hrešili sme ako naši otcovia, páchali sme nepravosť, bezbožne sme si počínali. ⁷ Naši otcovia v Egypte sa nepoučili z tvojich divov, nepripomínali si tvoju hojnú milosť, búrili sa pri mori, pri Trstinovom mori. [...] Už vyhlásil, že ich vyhubí, keby sa Mojžiš, jeho vyvolený, v roztržke nebol postavil pred neho, aby odvrátil jeho pustošivý hnev.“ (Žalm 106,6-7.23)

„Na teba sa upierajú oči všetkých, ty im dávaš pokrm v pravý čas.“ (Žalm 145,15)

„A ovocie spravodlivosti sa rozsieva v pokoji tým, čo šíria pokoj.“ (Jk 3,18)

Modlitba Pánova

Ofera: „Nezabúdajte však na dobročinnosť a spoločenstvo, lebo v takých obetách má Boh záľubu. (Žid 13,16).“

Požehnanie: „Môj Boh vám splní každú vašu potrebu podľa svojho bohatstva v sláve skrze Krista Ježiša. A Bohu, nášmu Otcovi, sláva na veky vekov.“ (Fil 4,19-20) Amen. **OZNAMY**

Pieseň: Chválospev č. 569: 1. verš: „Veď ma mocný Hospodine,...“